

Verkeers- en sociale veiligheid

Als we over veiligheid spreken wordt vaak licht als item genoemd. Licht is emotie en maakt het daardoor een ingewikkeld onderwerp. Maar ook overdag vinden er ongelukken plaats en wordt er ingebroken. Als we over veiligheid spreken, hebben we te maken met twee soorten:

- verkeersveiligheid;
- sociale veiligheid.

Verkeersveiligheid

We spreken over verkeersveiligheid als we veilig van A naar B willen reizen. Het gaat over een veilige en vlotte afwikkeling van het verkeer. Hoe is de weg ingericht? Staan er veel obstakels, zitten er veel onoverzichtelijke bochten in, zijn er verschillende weggebruikers? Al deze (en nog meerdere) factoren zijn van invloed op de verkeersveiligheid. Goed zicht is van belang.

Daar kan openbare verlichting aan worden toegevoegd om het zicht te verbeteren. Maar vaak zijn er tegenwoordig betere alternatieven. Denk daarbij aan kattenogenvoer of reflecterende belijning die het verloop van de weg goed weergeven. (Zie ook Markering en reflectie.)

Sociale veiligheid

Sociale veiligheid kunnen we verdelen in twee soorten:

- Objectieve sociale veiligheid
- Subjectieve sociale veiligheid

- Objectieve sociale veiligheid is meetbaar, zoals het aantal inbraken. Veel inbraken vinden overdag plaats als men even een boodschap aan het doen is en een raampje openstaat. Het valt niet op als iemand overdag met een grote tv onder de arm over straat loopt.

- Subjectieve sociale veiligheid is het gevoel van veiligheid. Dat is voor iedereen anders. Wat zijn de ervaringen, hoe goed ken je de omgeving, wat ben je gewend. Deze en nog veel meer factoren bepalen je gevoel van veiligheid.

Sociale veiligheid is een stuk lastiger voor een gemeente om mee om te gaan.

De kleur van de verlichting bepaalt ook de veiligheid. Bij sommige kleuren, zoals bepaalde oranje kleuren, lijkt alles rood. We zien niet de echte kleuren en geven daarmee een omschrijving, in geval van een calamiteit, die niet klopt.

Foto: Oranje sox licht, alles lijkt rood/oranje

Foto: Wit licht, alle kleuren zichtbaar

Schijnveiligheid

Veel mensen geven aan zich veiliger te voelen als er licht is. Dat is hun gevoel. Maar is het werkelijk veiliger? Zijn er mensen in de buurt die te hulp kunnen schieten als er wat gebeurt? Of te wel is er voldoende sociale controle? Als dat niet het geval is spreken we van schijnveiligheid.

Foto: fietspad in Winssen naar sportclub toe. Er is niemand die je kan helpen of zien. Het licht geeft schijnveiligheid. Wil je naar de sportclub toe dan is het licht handig. Maar het kan hier in elk geval in de late avond beter uitgezet worden.

Beleid verkeersveiligheid

De gemeente zal in geval van verkeersveiligheid eerst kijken of het wegontwerp anders kan. Als dat niet mogelijk is, zal zij kijken of er goede alternatieven (passieve/actieve markering, reflectie e.d.) beschikbaar zijn. Mocht dat niet het geval zijn, dan zal de gemeente een lantaarnpaal plaatsen die zo energiezuinig is als mogelijk (passend binnen budget, stand der techniek en overige lantaarnpalen). De gemeente houdt ook rekening met de impact van licht op de omgeving.

Beleid sociale veiligheid

Beide vormen van sociale veiligheid (objectieve en subjectieve) zijn onder andere afhankelijk van:

- de overzichtelijkheid van een gebied
- de aanwezigheid van mensen in dat gebied

Een aanpassing aan de weg of het groen zal plaatsvinden als dat mogelijk en nodig is om de overzichtelijkheid van een gebied te verbeteren. Er is echter ook voldoende sociale controle nodig. Anders ontstaat er schijnveiligheid. De gemeente wil geen schijnveiligheid creëren.

De gemeente verlicht geen parken en achterpaden omdat het vanuit sociale veiligheid soms beter is om juist niet te verlichten.

De gemeente kiest in principe voor een kleur licht waarbij de gezichten en kleuren goed herkenbaar zijn, zoals bijvoorbeeld wit licht.

Toelichting

Deze weg heeft geen sociale controle. Er staan geen huizen langs de weg of ver van de weg af. Als hier licht staat spreken we van schijnveiligheid.

De mast die hier staat zorgt ervoor dat ons oog naar het licht toe trekt. We zien dan verder eigenlijk niks. Het draagt dus niet bij aan de verkeersveiligheid.

De belijning op de weg zorgt voor een goed zicht op het verloop van de weg. De lantaarnpalen zijn hier niet nodig voor de automobilisten. Als fietser is deze weg geen sociaal veilige weg. Er is immers geen sociale controle in de vorm van huizen. Ook gaat er weinig verkeer over deze weg. De gemeente zal dit soort wegen in de toekomst niet meer van verlichting voorzien.